

R E G É L Ő.

PESTEN Vasárnap Május 19^{kén} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csütörtökön.
Évnegyedi díjja helyben 1 ft 36 kr boritéktalanul; postán 2 ft ezüstben.
Három évnegyedre helyben 4 ft 48 kr; postán 6 ft.

AZ ELŐFIZETŐ SZÉPNEM.

Aspermont Maria grófné, Erdődy György grófné.
Horváth Johanna, Vojnitsné assz.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

A' j e g y - g y ü r ü. *(Folytatás.)*

A' mult téli néhány bálokban, mellyeken a' báro hitvesével jelen volt, gyakor gondolat ötlött a' felől eszébe, mi nélkül neki mostani viszonyzataiban el kellett lennie, de a' jelen bálon még inkább gondolkodni kezdett ama hiányokról. Azon sokféle mód, mellyel a' szépség és inger tetszeni-vágyásukat kitüntették, az asszonyi öltözetben, mozgásokban, és pillantásokban csudálni méltó mesterség, a' szép alkotású kezek, mellyekhez neki a' táncz közben futólag nyulni kellett, 's a' mellett némelleyek felől kétséges maradott, vallyon azok erősebben szorultak-e az övéihez, hogy sem szükséges lett volna, szóval: az egész bál mintegy tündér-hálónak tetszék neki, mellybe gyakrabban jönnie nem kellene, mivel a' sok kápráztató világok a' szivében élő kép fényének könnyen rövidséget okozhatnának, holott az volt eddig minden illyes halók ereje ellen egyetlen talismánja.

Leg inkább bájoló-meg ötet a' szép házi asszony. Egy német táncz után, melly közben ezen tökéletes fiatal természetnek lángoló szive az övé mellett dobogott, és szemeinek májusi napja több izben leg nagyobb nyájasággal tekintett az övéibe, kötelességének tartá a' báro magában feltenni, hogy akár melly ürügy alatt ez éjjel fel fog hagyni a' tánczozal, hogy annál biztosabban kerülhesse-el a' veszélyt, melly őt ezen istenasszonynak gömbölyeg 's hófehérségű karjaiban fenegette.

De a' feltétel nem engedé magát teljesíteni. Vacsora felett ő volt Hüningné szomszédja, 's mind annak mind a' többinek köz vigsága mellett lehetetlen lett volna a' bárónak roszul érzesi ürügyét elő hozni, pedig éppen azt akará elő adni nem tánczolásai feltételének alapjául. Nem sokára, midőn a' keringő tánczosok fel 's alá szállongtak a' teremben, 's a' báró éppen a' házi asszony felkeresésére akarna menni, hogy előbbi ürügye alatt háló szobájába vonná magát, egyszerre csak valamelly atlasz szép kézből nyájas szoritást érzett.

„Csak nézze, Tangern, férjemet — mond maga a' háziasszony Hüningre mutatván, ki valóban fiatal tánczosnéja epedő pillantásaiban lebegve éppen mellettök suhant el, — nem érdemli-e az illyes a' legkeserűbb boszúállást, 's megtagadhatná a' báró tőlem, új barátnéjától, ilyen igazságos célom felé segítő kezét?“ 'S e' közben már karját is oda nyújtá a' szép asszony.

Sokkal kábitóbb volt a' báróra nézve e' meglepés, hogy sem betegségbeli kifogását fásnak és sértőnek nem tarthatta volna. Különben célja elérésére a' kézzel fogható önajánlás még is le gal á b b annyit tett, mennyit a' nemtánczolás tett volna.

10.

Még aludt a' házi asszony, midőn már másnap reggel a' házi ur utazni kész, vendégével fölöstökölt. Kíváncsi levén vendégének a' bál felől hozandó itéletére, örült a' határtalan helybehagyáson, mellyet a' báró neki kinyilatkoztatott, 's végre így szóllalt meg: „Tudd meg, régi barátom, hogy én egész télen által időről időre illy gyülekezeteket tarték, 's igyekeztem jószágonon örömemet jól elintézni. A' házas élet kellemeit a' nőtelenség gyönyöreivel törekedtem egyesíteni, 's ez olly feladásnak látszott, mellynek megfejtése megérdemlé a' fáradságot.“

„De, barátom — viszonzá a' báró, — hogy az igazat megvalljam, még is hibázik munkádnak tartósága; mert az emberi szenvedélyek — —“

„Ellentállnak — közbe veté Hüning — mindenkor a' regulának, tehát itt is. Azonban küszködni szoktunk érte, mig lehet. 'S átaljában a' tartóság! minthogy egész élet-

ben sincs, tehát nem kell azt sokat kívánni más szertartásoktól. De mit-is tehetne az ember egyebet, mint a' mit én teszek? ha csak a' fiatal erőnek bősége közepén-is az ifiúság gyönyöreiről lemondani, 's magunkra olly bilincseket rakni nem akarunk, mellyek tán nem egyébre, hanem csupa természetlen fájdalomra vezetnek.

A' házi asszony belépése más irányt adott a' beszédnek. Holt halavány, 's homályos szemmel jelent most meg: ekkor kérdezé, magában kétkedve, a' báró, vallyon ugyan azon személy lehet-e ez, mellynek behatásától ő a' mult éjjel annyira tartott; 's csak hamar elhagyá e' falusi jószágot erősen hitetvén-el magával, hogy ő még-is jobb sorsot választott házának elintézésére, sőt hitvesében-is egészen más és jobb lény (Wesen) rendeltetett számára. Egyszersmind pedig a' tegnapi táncz amaz elmékedésre vezeté őtet, hogy egyetlen pillantat, ha kecségtetéseinek engedünk, gyakran nagy zavart okozhat egy egész ház boldogságában, — és így mult esti tapasztalása a' jónak útján őtet inkább erősíteni, hogy sem megzavarni látszott.

11.

Eppen délben szállott-meg a' báró mostani rendeltetése helyének első fogadójában. A' herczegnek pompás bejövetele, kire az eddigi uralkodó holta után szállott az ország, az említett jókora házat szinte födeléig tölté-meg vendégekkel, 's a' vállat vonító fő pinczés (Kellner) bizonyítása szerint aggódni lehete, hogy a' másik fogadóban-is hasonlót várhatni.

Remélhetni — mondák — hogy a' table d' Hôte (közös asztal) után több szomszéd vidékiek fognak haza utazni. Ha tehát a' bárónak a' közös asztalnál részt venni tetszenék, ne sajnáljon a' mondott ideig várakozni.

De mivel Tangern Hüningnél jó formán fölöstökölt, inkább vágyódek nyugalomra, kivált, mivel az igen-is rossz ut alunni nem engedte, holott a' mult éjet-is ébren tölté. Haragos tekintete hozta csak a' fő pinczést ama gondolatra, hogy az első emelet 2-dik száma egy óra előtt meg üresült; mivel pedig már kétszer kiáltottak utánna, 's Tangern arczvonásain a' békételenséget lehetetlen volt észre nem venni, tehát egy mellette járdogáló segédjének

adta a' főkulcsot olly meghagyással, hogy a' nevezett számú szobát a' báró számára felnyissa.

Ott a' báró csak akkor vett észre egy asszonyi kalapot, 's más egyéb fehér népi öltözetdarabokat, midőn már holmijeit behozá inasa', 's gazdáját magára hagyta. Kevés kedve levén arról gondolkodni, hogy azokat ki hagyhatta ott, lefeküdt a' pamlagra, de azonnal ismét felugrott, hogy a' szoba ajtajára taszítván a' tolózárt nyugodalmát annál biztosabbá tehesse.

Azonnal egy köhentésen, melly egy eddig észre nem vett hálófülkének (alkoven) csak oda támasztott üveg ajtaján hatott keresztül, annyival inkább bámulásba hozta őtet, mivel az asszonyi szózáttól származott, 's ahoz még egy idegen hangzatú: „Ki van itt?“ sértő kérdés tétetett.

Midőn erre a' báró az alkovenhez közelítne, sebes léptetve jött annak lakónéja az üveg ajtó eleibe, bezárá azt belőlről, 's a' zöld selyem ablak-karpitot vissza toltá.

A' remélettlen asszonyi fejecske, melly itt az üveg 's ráma alól úgy tűnék-ki, mint egy leg nagyobb művész kezétől festett mellkép, sokkal érdekesebb volt, hogy sem a' báróban az előbbi fáradságától nagyon-is szorosan lebilincselte élet-szellemeket legottan fel nem oldhatta volna. Az igen-is helyes arcznak eleven szinezete, a' teljes korallajkak, a' holló-fekete hajak, mellyeknek egyik fürtje a' nyakra csak azért látszott lelőgni, hogy annak liliomit annyival inkább kiemelje, mindenek előtt egy pár szem, mellyeknek barna fényökkel szédítve kellett hatniok mindenekre, kik előttök állának, mind ezek Tangernt bálványképpé varázslák úgy, hogy mig e' ritka kecséken álmélkodnék, nem juthatott ama mentő szavakra, mellyeket a' körülmények, 's maga az utazás-is a' mivelte férjfi kötelességévé tettek volna.

A' kaczagás, mellyre most az alkovenben levő dáma hirtelen fakadott, nyájas képeinek még csak most adott teljes elragadtató elevenséget. Tangern mentegetését kezdé rebegni, 's jelenté, hogy bocsánatot nyervén, mellyre elkerülhetlen szüksége volna, azonnal el fog távozni.

„Az urnak egész viselete, — mond a' dáma igen kellemes franczia szókkal — minden hibától felmenti 's bizo-

nyitja, hogy majd ugyan olly zavarodásba helyeztette uraságodat, millyenbe engemet. Mondám, hogy majd ugyan olyanba! mert az enyimnek, mit könnyen képzelhet magának, sokkal nagyobbnak kellett lennie. Azért tartozom ön magamnak-is azzal, hogy kegyedet mindenről tudosítsam.“

E' szavak után felnyitá az ajtót, 's a' tagoknak szép arányosága (Symetria), melly most egész alkotásával együtt előtűnt, még hathatósban érdeklette azon benyomást, mellyet előbb csak mellképe gerjesztett a' báróban.

„Mindenek előtt bocsássam meg a' rendetlenséget“ mond ő, talán inkább, hogy elsőbbben-is a' Tangern által bezárt ajtót megnyissa, mint sem hogy schawl-ját, melly az ajtó melletti karszéken lógott, máshova tegye. „A' nagy melegség miatt, gondolám!“ folytató szavát, 's a' közben kinyitotta félig az ajtót. *(Folytatás következik.)*

É L E T T Ö R T É N E T.

Bornemisza Anna.

Apanagyfalvai I-ső Apafi Mihály erdélyi fejedelemnek hites társa, és Bornemisza Pál Jenő vára 's az udvari katonaság főkapitányának leánya. Ezen különben jeles tulajdonságú hercegnét élete alkonyán elme-háborodási szerencsétlenség érte, melly közben minden legyet boszorkánynak tartott, 's ezen képzelődésében a' legyeket nem szenvedhette. Minekelőtte tehát valamelly házba, és szobába lépett volna, onnan az udvari cselédeknek minden legyet ki-kelle hajtaniok. Ha valamelly ruhán, vagy akármi házi bútoron légy ült, ő azt szaglása által megérezte, 's ez okból mindig új asztalt, tiszta abroszt, asztal kendőt, új tányért, kést, kanalat mindig tiszta gyolcsba takarva kellett az udvari cselédeknek készen tartaniok a' hercegné számára. A' szerencsétlen asszony azonban kevés nappal életének vége előtt ezen boldogtalan képzelődésétől megszabadult, 's ajtatos készülte után 1688-ban csendesesen kimult. — Férje két esztendő múlva követé őtet; életben maradt egyetlen fija pedig II-dik Apafi Mihály Bécsben mint római szent birodalmi herceg 1713. zárá-be az Apafiak jeles nemzetségét.

II. NÉPISMERTETÉS. (Végzet.)

A' Kalinásza nevű nagy rónaságra t. i. számos ember gyülekezik öszve részint kíváncsiságtól ingerelve, részint köz mulatság, részint vásárlás végett. Minden atya, vagy a' háznép fője, ki patriarcha gyanánt határtalanul uralkodik valamennyi házbeli tagokon, ide szokta látóra hozni felserdült leányait, de egyszersmind az egész menyasszonyi kincset-is, melly tehenekből, juhokból, kecskékből, sertvésekből, 's hajékesítő pénzekből (nálok a' legfőbb pipere) áll. Ekkor elő jönnek a' szülőjiktől kísért házasulandó legények, megvizsgálják a' menyasszonyokat, 's vagyonukat, és ezeknek becsét, emlegetik a' magok birtokát, míg csak megegyezhetnek. Egy erős kézcsapás, mellytől a' levegő-is meg rázkodik, tudatja a' szomszédokkal, hogy az alku megesett, melly, ha már a' leány oda nyujtá jobbját a' vevőnek, megmásolhatlan marad. Csak hamar éleszi kedvöket a' pálinka, mellyet a' menyasszony apja nem szűken osztogat, azzal a' két nembeli atyafiak, kik egyszersmind bizonyságok-is, bőségesen vendégeltetnek; a' Popa, ki szent hivatala végzésére mindenkor készen van, elő hivatik, helyben öszveadja a' jegyeseket, 's a' köz vigságban minden tekintetre nézve részt vesz. Ha végre a' mulatságnak elegendően áldoztak, az új házasokat szekérre ültetik; a' még eszöken levő atyafiak 's barátok gondoskodnak a' hazakocsizásról. 's a' menyasszonyi vándorajándék elvitetése felől.

De mivel ezen vásárokon sok visszaélés történik, 's a' pálinka által mind inkább gerjesztett vidorság többnyire durva erkölcstelenségre, véres verekedésre, sőt halálos esetekre-is fajzik-el, a' felsőség ezen vásárlásnak mindig nagyobb gátot törekszik vetni, de még eddig képtelen volt annak tökéletes eltörlését eszközölni.

III. JELES MONDÁS.

•Első Ferencz francia király mondása. Egy udvar Szépnem (hihetőleg: szép és elmés asszonyságok) nélkül az, mi a' kikelet rózsák, 's az esztendő tavasz nélkül.

Székrenyesy.

IV. K Ö L T É S Z E T.

A' V á r á s.

Tél van, a' nap mégis be hosszú, Egy óra csak! most messze jössz Te,
 Rest csigamozgással halad, Vágyó kebled felém dobog,
 Megöl, haj! az ásitó boszú, Föd reszket, bár kendő fedezte,
 Mint bajnokot mikor nincs had, Kék arczodon vér nem lobog,
 Az estve hozná nyugtomat; 'S kesztyűdbe bujt kedves kezed
 Hunyj-el nap! ne nyujtsd kinomat! Fáztodban alig érezed.

Nyugtomat, ó annak ölében, Az ökör vonta szán visitva
 Kit tegnap óta nem láttam, 'S szöke göröngyre göröngyrül,
 Kit utra vitt illy dér ködében Farolva, szivet iszonyitva,
 Közös bajunk, — miért hagytam? Veled haza későn kerül;
 Most nem gyötörne fájdalom, Várlak, de lassan érkezel;
 'S várás Te érted, Nyugalom! Jójj, nélküled napom vesz-el!

Jelen az est, zord szürkületje
 Fogat koczogtat fagyával,
 Még sem vagy itt, nincs enyhületje
 Szivemnek égő vágyával. —
 Ah várni milly kin, melly epeszt,
 Jójj, Kedves, és oszlasd-el ezt!

Fogarasy János.

V. K ü l ö n f é l e.

Szép-nemi panasz.— A' Magyar társalkodási nyelvet terjesztő pesti ifiak egyikének közelebb egy előtte ismeretlen háznál hivatalos dölga levén, — miután az előszobában a' ház tónusának szokott külső mintája — a' szobaleány — csak németül szóllott, a posteriori vélekedvén, az eleibe jött házi kisasszonyal-is szinte ezen nyelven értekezett. 'S e' lelkes Szép megtudván később, hogy az ott volt idegen éppen a' pesti nyelv-daliák egyike legyen, ellene panaszra fakadt: „miért felejté-el — úgy mond — éppen én előttem szép fogadását?!“ — (Ime! illy szép viszhangra talált minden nemesb kitüzött czél deli Szépeink tiszta lelkében!)

Székrenyész

Álarcz ellen álarcz. Egy ügyész B-ben közönségesen becsületos 's gazdag embernek ismertetett; hanem azt-is jól tudá az egész város, hogy a' nótelenül maradást erősen feltevé magában, — hacsak valamelly dúzsgazdag parthiet nem találand. — Egy utazó fiatal özvegy asszony, ki az ügyész lakása ellenében volt vendég fogadóba szállott, megértvén amannak feltételét, elhatározá magában, hogy őt, ki neki nem tetszék-vissza, a' házasság édes kötelére csalogatandja. Egyszerre igen megbetegszik a' szép özvegy, 's már a' halált érzé közelgetni; doctorok 's a' szomszéd ügyész-is hivatattik, mert a' testamentumnak hamar megkelle lenni. Mig a' doctor urak a' mellék szobában tanácskoztak, az özvegynek tört hangon mondott végintézetét

irá az ügyész. „Sógoromnak P-en 20,000 ft. — nénémnek brillant ékszeremet (Schmuck) 's 8000 ft. — megholt uramnak huga örökösüljön jószágimban V-on, — szolgálóimnak, míg élnek, mostani dijjok évenként fizetessék-ki, — az ügyész urnak fáradságáért 150 ft. 's a' t. — Más nap jobban érzi magát a' beteg, 's a' felbátorodott doctorok ujonnan gyógyíták; az ügyész ur gyakran megtevé tiszteletét a' betegnél, melly szivesen fogadtatott. Végre a' szép betegnek egészsége egészen helyre állittatik, 's az ügyész ur az özvegynek kezéért eszedzik, ki igen szeretetre méltónak látszék neki a' végintézet óta, 's a' szép asszony nem monda — nem-et. — De bezeg a' haszonkereső ügyésznek azt kelle megérteni esküvése után, hogy az említett testamentum csak pro forma volt, 's az özvegynek minden vagyona 2000 forintban állott. E. Emil.

Nagy vendégség. A' mult November 9-én (és pedig bőjt napon) Londonban a' lord-major olly vendégséget adott, mellynél csak 3075 gazdagon megrakott tál-étek hordattak az asztalra.

VI. TRÉFA - SZESZ.

Egy pontos kalmár kereskedői főkönyvébe (Hauptbuch) közelebb e' két különös positiót-is bele-irta: 1) a' kis fiúnak egy pár czipót varrattam 1ft. 15x. 2) A' feleségemnek egyszerre két fogát kihuzattam 4 ft. — Szekrényesy.

Kérdő Rejtvény. (Calembourg)

- 1) Mellyik vár lehet hazánkban a' legrégebbs?
- 2) Mellyik házha nem megy lopni a' tolvaj?

Előbbi rejtvény: B á b e l.

K é r e l e m.

Közelgetvén a' pesti medardvásár, alázatosan bátorkodunk figyelmeztetni Budapesten kívül lakó tisztelt olvasóinkat, hogy folyóírásunk jövő fél évi dijját, kinek tetszeni fog, vásáros alkalmatoságok által a' szerkezői hivatalhoz könnyen beküldhetik. A' mennél előbb teendő kegyes megrendelés végett pedig annyival-is kérjük átaljában valamennyi olvasóinkat, minthogy a' nélkül senkinek se fogjuk megküldeni a' Regélő folytatási számaint, ne hogy illetlen erőszakkal látszassunk alkalmatlankodni. Július elejétől fogva azoknak se bátorkodunk többé megküldeni a' Regélőt, kik azt megrendelték ugyan, de dijját Június végéig meg nem fizetik; minthogy ezt arra fogjuk magyarázni, hogy a' tisztelt megrendelők a' Regélőt továbbra-is járátni nem szándékoznak. — Postán küldendő folyóírásunk jövő félelvi dijja 4 ezüst forint lészen; fertály esztendőre ezután csak Budapestiek tehetnek rendelést.

Szerkezi R ó t h k r e p f G á b o r, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, urak utszája 612.